# הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ

## דו"ח הדירקטוריון

## לשנת 2014

## תוכן העניינים


| | דף |
|---|---|
| תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת | 4 |
| תיאור הסביבה העסקית | 9 |
| מצב כספי | 19 |
| תוצאות הפעולות | 21 |
| תחזית זרמי כספים | 23 |
| השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה | 23 |
| בקרות ונהלים | 26 |
| דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי | 27 |

תמצית דו"ח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד,כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדו"ח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או משתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

## 1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

### החברה המנהלת

הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר – הפניקס גמל בע"מ) (להלן: "**החברה**") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וותיקות. החברה התאגדה ביום 11 בדצמבר 2003, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**קבוצת הפניקס**" או "**הקבוצה**" או "**הפניקס אחזקות**"). החברה הינה בעלת רישיון מבטח בענף בטוח פנסיה ואישור לניהול קרן פנסיה ותיקה מאוזנת.

ביום 19 באוגוסט, 2010 הגישה החברה בקשה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון למתן רישיון מבטח בתחום קרנות הפנסיה וכן לשינוי שם החברה ותקנון ההתאגדות שלה.
החל מיום 1 בינואר, 2011 שונה שמה של החברה ל"הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ" וביום 27.11.2011 שינתה החברה את שמה ל"הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ", ובהתאם תוקן תקנון ההתאגדות של החברה, וזאת בהתאם לאישור רשם החברות ובהתאם לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

עם הפיכת החברה לחברה מנהלת, עברה לניהולה בנאמנות קרן פנסיית היסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה (להלן - "**הקרן הותיקה**"), ובהתאם לכך, מיום 31 בדצמבר 2010, הופסק ניהולה של הקרן הותיקה על ידי הקופה התאגידית עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן - **עמית**). הקרן הותיקה הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של החברה.

עם העברת הקרן הותיקה לניהולה של החברה, תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית לבין הפניקס פנסיה, חברה בבעלות הפניקס חברה לביטוח בע"מ, מכוחו קיבלה הפניקס פנסיה מעמית תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010, בכפוף לתנאים הקבועים בו.

לפי המתווה שאושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: **הממונה**"), דמי הניהול בקרן הותיקה עודכנו דמי הניהול בקרן הותיקה החל היום 1.1.2011, כדלהלן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

## קרן הפנסיה

הקופה אושרה לצרכי מס הכנסה כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2014.
**בקרן מופעלות כיום שלוש תוכניות לצבירת פנסיית יסוד לפי הפירוט הבא:**

(1) <u>תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו עד 31.12.1988</u>
בתוכנית זאת, הפנסיה מחושבת עפ"י ותק צבור ושכר קובע.
על פי תקנון הקרן, עמית שהצטרף עד ליום 31.12.1988 רשאי לבחור, לפני מועד תחילת תשלומי הפנסיה, בחירה בלתי חוזרת בין שתי האפשרויות לחישוב פנסיה ועל פיהן נקבע אופן הצמדת תשלומי הפנסיה:

א. הצמדה לתוספת יוקר - לפי אפשרות זו השכר הקובע לפנסיה יחושב על פי השכר הריאלי הממוצע ועל בסיס לוח הפנסיה הישן כדלקמן:

| | | |
|---|---|---|
| 10 שנות וותק | - | 30% |
| לכל שנה נוספת | - | 1.4% |
| שיעור הצבירה המירבי | - | 65% |

תקופת האכשרה בתוכנית זאת היא 10 שנים מלאות בהן שולמו לקרן התשלומים המגיעים מהמעסיק והעובד.

ב. הצמדה למדד - לפי אפשרות זו גובה הפנסיה יקבע על פי סכום הצבירה שיצטבר לזכות העמית בהגיעו לגיל הפרישה ועל בסיס חישוב אקטוארי, בתוספת של עד 20%, אולם בכל מקרה הפנסיה לא תעלה על הפנסיה המחושבת לפי אפשרות 1 ולא תפחת מ-5% מהשכר הממוצע במשק (פנסיית מינימום).

(2) <u>תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו החל מ-1.1.1989</u>

תוכנית זאת מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה". התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה אישית, "המנות" מחושבות בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד, לפי גיל ומין העמית.
זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מדי חודש בחודשו.
שיטה זאת אינה מחייבת תקופת אכשרה, אולם קיימת פנסיית מינימום בשיעור 5% מהשכר הממוצע במשק.

(3) <u>תוכנית לעמיתים שהצטרפו בתקופה 1-3/95 (עמיתי תקופת הביניים)</u>

תוכנית זו מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה" לפי תשואה של 4.6%. התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה האישית "המנות" מחושבת בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד לפי גיל ומין העמית. זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד מידי חודש בחודשו. אין תקופת אכשרה אך יש דרישה לפנסיית מינימום.

### <u>קרן זכויות עוזבים</u>

**<u>הקרן כוללת יתרות בסכומים קטנים של עמיתים שפרשו בעבר ולא מימשו את זכאותם למשיכת הכספים.</u>**

מסד הנתונים של הקרן הוסב בשנות התשעים ממערכת ידנית למערכת ממוכנת, ועבר לאחר מכן מספר הסבות נוספות. במשך השנים אותרו מקרים, בעיקר של מבוטחים שאינם פעילים שנים רבות, שנתוניהם במחשב אינם מושלמים.
יש לציין כי בעת פנייתו או פרישתו של מבוטח כזה נתוניו של המבוטח (פרטים אישיים וכספיים) מאומתים ומבוקרים על פי תיקו/חשבונו האישי.

### <u>עמיתי דור ביניים</u>

הקרן הינה קרן פנסיה וותיקה הסגורה למצטרפים חדשים החל משנת 1995 עמיתים אלו הינם מבוטחים שהצטרפו לקרן הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן: תקופת הביניים). בפס"ד אשר ניתן ביום ה-22 בדצמבר 1988 בבית המשפט העליון קובע כי עמיתים שהצטרפו בין ינואר-מרץ 1995 רשאים להיות עמיתים בקרנות הפנסיה לעמיתים וותיקים אולם זכויותיהם ייקבעו לפי פרק עמיתי הביניים בתקנות שאושר על ידי הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח וחסכון.
עמיתים אלה הועברו מהקרן המקיפה לקרן היסוד תוך הפרדה מלאה של מנות הפנסיה והיתרות שלהם.

## (א) תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרן הפנסיה שבניהולה. בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק.

### מספר העמיתים בקרן הפנסיה

ביום 31 בדצמבר, 2014 מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,105 מתוכו 1,003 חשבונות עמיתים פעילים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,143 מתוכו 1,042 חשבונות עמיתים פעילים.

## (ב) הרכב ההכנסות בתקופת הדוח - קרן פנסיה יסוד עמית

| | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר | |
|---|---|---|
| | 2014 | 2013 |
| | אלפי ש"ח | |
| הכנסות | | |
| ממזומנים ושווי מזומנים | 127 | 21 |
| מהשקעות: | | |
| בניירות ערך שאינם סחירים | 17,267 | 19,427 |
| בניירות ערך סחירים | 25,666 | 41,428 |
| בפקדונות והלוואות | 2,314 | 3,959 |
| נדל"ן להשקעה | 84 | - |
| | 45,331 | 64,814 |
| הכנסות אחרות | 70 | 70 |
| סיוע ממשלתי ישיר | 11,267 | 10,685 |
| סך כל ההכנסות | 56,795 | 75,590 |
| הוצאות | | |
| דמי ניהול | 3,755 | 3,605 |
| עודף הכנסות, נטו מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה | 53,040 | 71,985 |

בשנת הדוח נרשמו הכנסות מהשקעות בסך של 45,331 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 64,814 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,755 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 3,605 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

### אגרות חוב מיועדות ממשלתיות

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות כוללות אג"ח מיועדות ישנות מסוג "מירון" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.57% כן אג"ח מסוג "ערד" בריבית ריאלית שנתית של 4.86% (עבור עמיתים ותיקים), וכן אג"ח מיועדות ממשלתיות חדשות מסוד "ערד" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.05% (עבור עמיתי תקופת הביניים).

**(ג) <u>התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והתפתחויות</u>**

<u>ביטוח משנה</u>

הקרן מפעילה תוכנית פנסיית יסוד בלבד ואינה מבטחת את העמיתים בביטוח משנה.

<u>ביטוח משלים (אבדן כושר עבודה ופטירה)</u>

לצורך הרחבת והשלמת זכויותיהם של עמיתי הקרן חלק קטן מעמיתי קרן הפנסיה מבוטחים על חשבונם בביטוח אבדן כושר העבודה וביטוח חיים לסיכוני מוות. ביטוח זה קיים עפ"י הסכם המתחדש מידי מספר שנים בין החברה המנהלת ובין החברה המבטחת, תמורת פרמיה המשולמת ע"י המעבידים והעובדים. נכון למועד הדו"ח "איילון חברה לביטוח בע"מ" מעניקה את הכיסויים כאמור במסגרת פוליסה שהופקה מטעמה אשר תוקפה מוארך מעת לעת.

**להלן פרטי הכיסויים וסכומי הביטוח:**

| | | |
|---|---|---|
| מקרה מוות | - | 60 משכורות חודשיות של "השכר הקובע". |
| אבדן כושר עבודה מלא | - | פיצוי חודשי בגובה מכפלת "שיעור הפיצוי" ב"שכר הקובע" בנוסף, תשלם חברת הביטוח לעמית מידי חודש סכום השווה ל- 11.5% משכרו הקובע של העובד. כל זאת החל מתום החודש השישי של אבדן כושר העבודה עד לגיל פרישה כמוגדר בתקנון. |
| שיעור הפיצוי | - | 3% לכל שנת ותק פנסיוני עד 10 שנות ותק פנסיוני ראשונות ועוד 1.4% לכל שנת ותק פנסיוני נוספת ולכל היותר 65% מהשכר הקובע לביטוח זה.<br><br>חישוב הפיצוי החודשי לאבדן כושר הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון. |
| | | א. <u>שיעור הפיצוי</u><br><br>שיעור הפיצוי מחושב על בסיס הוותק הפנסיוני בקרן הפנסיה הינו עד גיל פרישה כמוגדר בתקנון. |
| | | ב. <u>תקופת התשלום</u><br><br>הפיצוי משולם עד גיל הפרישה הקבוע בתקנון. |
| אבדן כושר עבודה חלקי | - | במקרה של נכות חלקית ותמידית הגורמת לאבדן כושר עבודה תמידי בשיעור שבין 50% ל-74% , ישולם סכום חד פעמי בגובה 30 משכורות חודשיות לפי השכר הקובע והמבוטח ימשיך להיות מבוטח על מחצית הפיצוי החודשי שבו היה מבוטח לפני קרות האירוע ובכל מקרה לא יותר מ- 50% מהכנסתו החודשית. |

הביטוח בא לתת פתרון למקרה נכות ושאירים לפני גיל הפרישה לזקנה. הקרן אינה נושאת באחריות הביטוחית אלא מהווה גורם המתווך בין העמיתים שבחרו להיות מבוטחים לבין חברת הביטוח, ללא תמורה.

**(ד) <u>אירועים חריגים מאז הדוח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של קרן הפנסיה ו/או החברה המנהלת, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות.</u>**

1. בתחילת חודש יוני 2012 פורסמה טיוטת הצעת האוצר לקבלת "כרית בטחון" ובחודש נובמבר 2012 פורסמה הצעת החוק ברשומות ובחודש ינואר 2014 פורסמה הצעת חוק מתוקנת בנושא (אשר עברה בקריאה ראשונה). ההצעה כללה דרישה להפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, בתמורה לקבלת "כרית הביטחון" כמפורט במסמך האמור.
לפיכך, ביום 21 בנובמבר, 2012 אישר דירקטוריון החברה את המתווה המוצע בהצעת החוק הנזכרת לעיל תוך הוספת התאמות רלוונטיות לתקנון קרן הפנסיה שיועברו לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בהתאם לכך תערוך החברה את התיקונים הנדרשים בתקנון קרן הפנסיה.
בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה כאמור, במהלך חודש דצמבר 2012 החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה.
בהתאם לכך, ביום 30 בינואר, 2013 התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפיו מיום 30 בינואר, 2013 תוקן התקנון לצורך קבלת "כרית הביטחון" ונכללו בו בין היתר השינויים שלהלן:

א. עדכון גיל הפרישה בתקנון הקרן - גיל הפרישה עודכן בהתאם לטבלת גילאי הפרישה כפי שפורסמה בהצעת החוק, ובהתאם לכך יעלה בהדרגה לגברים מגיל 65 ועד גיל 67, ולנשים – מגיל 60 יעלה בהדרגה עד לגיל 64.
מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:

1. בשנת 2013 - 0.25%
2. בשנת 2014 - 0.75%
3. בשנת 2015 - 1%
4. בשנת 2016 - 15%
5. בשנת 2017 ואילך - 1.75%

ב. מנגנון האיזון האקטוארי - מנגנון האיזון האקטוארי עודכן כך שעודף אקטוארי יחולק לעמיתי הקרן לרבות לפנסיונרים ושאירים רק מהחלק העולה על 5% בעתודה האקטוארית.

ג. עדכון נספחי התקנון (נספחי מנות הפנסיה, מקדמי ההיוון ומקדמי הקדמת פרישה) - תיקון התקנון כולל עדכון של הנספחים האמורים באופן המגלם את אימוץ מתווה האוצר וביצוע ההתאמות הנדרשות ליישומו בקרן באמצעות עדכון הריבית התחשיבית.

ד. כמו כן, מבלי לגרוע מההוראות בדבר עדכון גיל הפרישה כאמור לעיל, נוספה בתקנון הוראה לפיה מנגנון הגדלת הפנסיה כאמור בסעיפים 34(א)- 34(ב) לתקנון הקרן, יחול על נשים אשר יפרשו לפנסיה על פי תקנון זה לאחר גיל 62.

בהתאם להצעת החוק בנושא "כרית בטחון" כפי שפורסמה ברשומות, "כרית הביטחון" אשר הוקצתה לקרן הפנסיה שבניהול החברה מסתכמת לכ-87 מיליון ש"ח.
נכון ליום ה 31 בדצמבר, 2014 קיים גרעון אקטוארי בגובה של 128.5 מיליון ש"ח, כאשר סה"כ הגרעון מורכב מגרעון של כ- 89.1 מיליון ש"ח בקבוצת העמיתים הוותיקים אשר עולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של קבוצה זו וכ- 39.4 מיליוני ש"ח בקבוצת עמיתי דור הביניים אשר עולה על 5% מסך ההתחייבויות הצבורה של קבוצה זו. הגרעון נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתיה. בהתאם לאמור לעיל , אמורה להיות מופעלת רשת הביטחון לאחר אישור הצעת החוק. לאישור הצעת החוק, עשויה להיות השפעה על היקף העודף (גרעון) האקטוארי הכולל של הקרן .
בתאריך 3 למרס, 2015 התקבל מכתב ממנהל מחלקת הפנסיה באגף שוק ההון מר הראל שרעבי לקרנות הפנסיה הוותיקות לגבי הפעלת מנגנון האיזון, המכתב מבהיר כי נדרש להפעיל את מנגנון האיזון בהתאם לשיעור בו נדרש בפועל לאזן את הקרן .
שיעור הגרעון הכולל בקרן בעבור סה"כ העמיתים הינו כ-6.7%, שווי כרית הביטחון אשר ממודדת ל- 31 בדצמבר, 2014 מסתכם לכ-103 מיליוני ש"ח כך ששיעור הגרעון לאחר שימוש בכרית הינו 1.3% אשר נמוך מ 5% בעבור כלל עמיתי הקרן. שווי כרית הביטחון כולל את הריבית וההצמדה מיום 31 בדצמבר, 2011 ועד למועד המאזן ואינו כולל את השווי ההוגן העתידי אשר היה מגדיל את ערך הכרית ל 194 מיליון ש"ח. בהתאם לאמור במכתב מיום 3 במרס, 2015 ולאור הנתונים לעיל החברה אימצה את הערכות האקטואר שלא להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי.

1. (המשך)

יש לציין כי בשלב זה הליך החקיקה האמור טרם הושלם וטרם התקבלו הנחיות מפורטות בדבר אופן יישום מנגנון "כרית הביטחון", ומשכך יובהר כי אם וככל שיתקבלו, לאחר תאריך המאזן, הנחיות מפורטות, החברה תפעל בהתאם.
יצוין כי מחלקת הפנסיה באגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר עודכנה בדבר נתוני המאזן האקטוארי כמפורט לעיל.

2. <u>הנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא עדכון נוסחת פדיון כספים מקרן הפנסיה הותיקה מאוזנת "עמית"</u>

ביום 9 בספטמבר 2014 הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון הורתה לפניקס כי כל משיכה של כספים מקרן הפנסיה שלא בדרך של קצבה תיעשה בהתאם לנוסחת הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל),התשכ"ד – 1964.

בהתאם להוראות הממונה כפי שניתנו לחברה, הרי שלגבי משיכה של כספים לאחר גיל פרישה של העמית לפי הוראות תקנון הקרן, יראו את ערך הפדיון ליום 31 בדצמבר 2013 בהתאם לתקנון הקרן כפי שהיה באותו המועד כסכום שהופקד לראשונה לקרן באותו המועד, ואת המועד האמור כמועד היות העמית לעמית בקופה, כך שעמית שיפקיד כספים מחודש ינואר 2014 ואילך, אזי הוותק של העמית בקרן לעניין תקנה 41כט האמורה לעיל, ימנה מיום 1.1.2014.

כמו כן, הממונה הורתה כי בעת משיכת כספים תיזקף לחובת העמית תוצאת המאזן האקטוארי של הקרן ללא כרית ביטחון, בהתאם להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28)(כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ד-2014 והוראות הממונה.
על פי הוראת הממונה ככל שהקרן תבצע פריסה של עודף או גירעון אקטוארי על פני מספר שנים, הרי שיש לזקוף לעמית בעת משיכת הכספים את מלוא העודף או הגירעון.
בנוסף, יבוטל מנגנון "ניכוי קרן סיכון" בעת משיכה שלא בדרך של קצבה (3% במשיכה לפני גיל פרישה, 1% משיכה אחרי גיל פרישה).
ההוראות שלעיל יחולו לגבי משיכות מיום 2.6.2014 ואילך.
בהתאם להוראות הממונה, החברה הגישה בימים אלה בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה לצורך התאמת נוסחת פדיון כספים שבתקנון להוראות שלעיל.

## 2. <u>תיאור הסביבה העסקית</u>

### (א) <u>מבנה תחום הפעילות והשינויים החלים בו</u>

תחום פעילות הקרן הינו חסכון לזמן ארוך באמצעות קופות גמל. תחום זה מורכב באופן כללי מקופות גמל (בשם החדש קופות גמל לא משלמות) לסוגיהן השונים ומקרנות פנסיה וביטוחי מנהלים, בשם החדש (קופות גמל משלמות). הקרן פועלת בענף משנה של קרנות פנסיה וותיקות, אשר אינן קולטות מבוטחים חדשים משנת 1995 והלאה.
תחום זה קיבל העדפה לאומית באמצעות הטבות מס , במטרה לקדם את החסכון ארוך הטווח וכפתרון להבטחת הכנסה חודשית לפורשים מעבודה בגיל פרישה תחום זה פועל על פי רגולציה רחבה שהתפתחה רבות בשנים האחרונות מתוך מטרה להסדיר את הפעילות ולמסדה בחקיקה ראשית.
החשיפה הגבירה את המודעות של האזרח לכל נושא התשואה, ומגדיל הן את החסכון לטווח ארוך והן את הביקוש לשירותי ניהול נכסים.
במקביל למודעות להבדלים בין התשואות, יהיה צורך להמשיך ולפתח ולקבוע כלים אובייקטיביים לבחינת השוני בין הסיכונים, על מנת שייווצרו כלים להשוואת התשואה של כל אפיק לתשואה של נכסים אחרים בעלי אותו אפיון של סיכון. הרגולטור החל משנת 2009 מחייב את הגופים לפרסם מדד ניהול סיכונים על פי מודל אחיד שאושר על ידי אגף שוק ההון, פרסום מרכיבי תשואה וכן קיימת טיוטא המחייבת את הגוף המוסדי להצהיר על מדיניות ההשקעה שלו ועל יעדי התשואה. פרמטרים אלו יאפשרו לחוסכים להשוות באופן אובייקטיבי את הסיכון הגלום בהשקעות הקופות השונות.
כמו כן התחום נפתח לתחרות גדולה ולניידות כספים בין סוגי החסכון לטווח ארוך כתוצאה מפרסום תקנות הניוד המאפשרות למעשה ניוד חלק של כספים בין כל מרכיבי החסכון לטווח ארוך.
לדעת החברה אין השפעה של נושא זה על פעילות הקרן מכיוון שמדובר בקרן פנסיה סגורה הזכאית לאג"ח מיועדות ותקנות וחוזרי הניוד אינם חלים עליה.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u>**

בחודש אוגוסט 2005 נתקבלו בכנסת שלושת החוקים הבאים, שחוקקו לפי הצעת הממשלה בהסתמך על המלצות הצוות הבין-משרדי לעניין הרפורמה בשוק ההון (המוכר כ"ועדת בכר"):

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

חוק הפיקוח על הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (התשס"ה-2005) ;

חוק הייעוץ (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בשמו הקודם: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005).

1. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.

2. בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

3. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעות כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעות הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.

4. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש ינואר 2015 התפרסם חוזר העברת כספים בין קופות גמל. מטרת חוזר זה, בהמשך ובהתאם לתקנות הניוד, היא להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל. החוזר מטפל בין השאר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ומועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות וכן למעסיקו של העובד המבקש לנייד את הכספים. חוזר זה מחליף חוזר שהיה בתוקף ותחילתן של הוראות חוזר זה בחודש יולי 2015.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

5. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "חוק הגברת האכיפה"). חוק בעל עקרונות דומים לחוק ייעול הליכי האכיפה, אשר חל על חברות ביטוח וחברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרתו העיקרית לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החוקים עליהם ממונה המפקח על הביטוח. במסגרת זו פרסם המפקח חוזר ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לחייב גופים מוסדיים למנות ממונה ציות ואכיפה פנימית וכן לקבוע תוכנית ציות ואכיפה פנימית ונקיטת אמצעים סבירים ליישומה. במקביל, פורסמה עמדת הממונה- הבהרה: קריטריונים להערכת אפקטיביות של תוכנית ציות ואכיפה פנימית ומדיניות הממונה ליישומה. בהתאם לנייר העמדה קיומה של תוכנית אכיפה פנימית אפקטיבית תסייע במניעת הפרות ותהווה שיקול להפחתת עיצום כספי המוטל על המפר. הדירקטוריונים של חברות בקבוצה, המפוקחות על ידי הממונה על שוק ההון, אימצו מסגרת תכנית ציות ואכיפה פנימית בקשר עם הדינים עליהם מפקח הממונה על שוק ההון ומינו ממונה על ציות ואכיפה פנימית מכוח תכנית זו. יישומה של תכנית הציות והאכיפה מתבסס הן על פעולות שהחברות האמורות ביצעו, והן על תכנית עבודה רב שנתית שנקבעה, ובכלל זה: עריכת סקרי ציות, טיפול בממצאים, עדכון נהלים וכד'.

6. בחודש פברואר 2012 פורסמו התקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן ביחד - התקנות החדשות). בהתאם לתקנות החדשות דרישת ההון מחברות מנהלות הינה בסכום הגבוה מבין סכום ההון עצמי התחלתי בסך 10 מיליוני ש"ח או סכום שלושת אלה: (1) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד תקרה של 15 מיליארד ש"ח (2) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל התקרה האמורה בסעיף (1) לעיל (3) 25% מההוצאות השנתיות. הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – "הממונה") רשאי להורות על הפחתת דרישות ההון או הגדלתן בהתחשב, בין היתר, בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת, ובלבד שהגדלת דרישות ההון תהיה לתקופה קצובה. בהתאם לסמכותו פרסם הממונה, בחודש פברואר 2012, חוזר שעיקריו מתן הקלות בדרישות ההון לחברות מנהלות מסוימות. חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. כמו כן כוללות התקנות החדשות דרישה להחזקת נכסים נזילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי התקנות החדשות. התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש ממנה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן – "ההפרש"), עד ליום 31 בדצמבר 2014 כדלהלן: עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש; עד ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש.

7. בחודש ינואר 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 27) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012. ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמושש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות.

8. החוק לאכיפת מיסים בחשבונות זרים (Foreign Account Tax Compliance Act) (להלן: "החוק" ו/או "FATCA"). חוק אמריקאי שמטרתו מניעת התחמקות מתשלום מס על ידי ישויות אמריקאיות בעלות חשבונות מחוץ לארה"ב. במסגרת החוק נקבעו תקנות ליישום אופרטיבי של הוראותיו שתחילתן בחודש יולי 2014. בחודש יוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית לשיפור אכיפת מס בינלאומית וליישום הוראות חקיקת ה-FATCA (להלן: "ההסכם"). ההסכם קובע הוראות לעניין העברת מידע לרשות המס בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל, שתקבל את המידע מהמוסדות הפיננסים בישראל. מידע כאמור, יכלול נתונים לגבי יתרות והכנסות שמקורן בחשבונות של "אמריקאים" כמפורט בהסכם. המועד הראשון להעברת המידע על פי ההסכם הוא 30.9.2015. ההסכם טרם אושרר בכנסת. בחודש דצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך היערכות ליישום הוראות ההסכם. החברה נערכה לנושא, לרבות קיום דיון בדירקטוריון, רישום לפורטל ה-FATCA וכן נערכת ליישום בהתאם לדרישות החוק בארץ.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

9. במהלך שנת 2014 נכנסו לתוקף מספר פרקים מרכזיים בקודקס הרגולציה הכללי, שמטרתו יצירת ספר רגולציה סדור, עקבי ומקיף, שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. הקודקס מאגד בתוכו את הוראות המפקח, עמדותיו והכרעותיו. פרקי הקודקס המרכזיים אשר נכנסו לתוקף: ביקורת פנימית וביקורת חיצונית, ניהול סיכונים, הוראות לחוזה ביטוח כללי, הוראות לקרן פנסיה וקופת גמל וניהול נכסי השקעה.

10. בחודש ספטמבר 2014 פרסמה הרשות להגבלים עיסקיים גילוי דעת בעניין איגודים עסקיים ופעילותם. התכלית של גילוי הדעת היא קביעת כללי עשה ולא תעשה והצבת תמרורי אזהרה מפני התנהלות אסורה במסגרת איגוד עסקי או בחסותו. תמרורי האזהרה נועדו לחברי האיגוד ולכל מי שמייצג את עמדתם כלפי חוץ, כולל עורכי דין, שתדלנים ("לוביסטים") ויועצי יחסי ציבור. כמו כן, גילוי הדעת מסדיר את ההיבט התחרותי בפעילות של האיגודים העסקיים בישראל, ונועד למנוע פגיעה בתחרות שעשויה להיווצר מפעילות זו.

11. בחודש מרס 2014 התפרסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ד-2014 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014. הוראת שעה מסדירה את התנאים למשיכת כספים מחשבונות בעלי יתרה נמוכה מ-7000 ש"ח בקופת גמל לתגמולים ולפיצויים ו/או בקופת גמל לא משלמת לקצבה שמתקיימים בהם תנאים שמפורטים בהוראת השעה שתפקע ביום 31 במרץ 2015. התקנות לתיקון התקנות בנושא דמי ניהול, קובעות בין היתר את דמי ניהול לחשבונות בקופות גמל עם צבירה נמוכה. במסגרת התיקון נקבע כי דמי הניהול המירביים עבור עמית שאינו מקבל קצבה בקופת גמל יהיה הגבוה מבין החלופות הבאות: 1.05% מהיתרה הצבורה ו-4% מהפקדה, לבין 6 ש"ח לחודש מהיתרה הצבורה של חשבונות העמית בקופת הגמל. סכום זה יהיה צמוד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה. במקביל, התפרסם חוזר משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, הקובע הוראות למתן דיווח לעמיתים בעלי חשבונות כאמור בדבר זכותם למשיכת הכספים, וכן לקבוע הוראות לפרסום הזכות למשיכת כספים כאמור באתר האינטרנט של החברות המנהלות וכן חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור. בהתאם להוראות החוזר, ההודעה לעמיתים תשלח לכל המאוחר עד ליום 30 באפריל 2014, כאשר לגבי חשבונות שהחברה המנהלת תשלח בשלהם דוח שנתי לעמית לשנת 2013, תהיה החברה המנהלת רשאית לשלוח את ההודעה במתכונת הקבועה בחוזר, לכל המאוחר עד ליום 30 באפריל 2014 בצירוף הדוח השנתי. כניסתו לתוקף של החוזר- במועד כניסת התקנות לתוקף- הינו מיום 24.4.2013.

12. בחודש אפריל 2014 התפרסם חוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים, ומניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של גוף מוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעותו. על פי החוזר, על דירקטוריון גוף מוסדי להתוות מדיניות ולדאוג לפיקוח ובקרה. בין הנושאים שהחוזר עוסק בהם- אופן פיקוח ובקרה, ישיבות ועדת תגמול, דרכי עבודת ועדת תגמול, אישור תגמול נושא משרה, מדיניות תגמול, תגמול בעלי תפקיד מרכזיים, אופן תשלום תגמול לבעל תפקיד מרכזי, סיום העסקה ומענק פרישה לבעל תפקיד מרכזי שהוא נושא משרה, פרסום מדיניות התגמול. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 ביולי 2014.

13. ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014. החוק המוצע קובע כי שכרו של נושא משרה בכיר או עובד בגוף פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה טעון אישורם של ועדת תגמול/ביקורת, דירקטוריון ואסיפה כללית; וככל שהגוף הפיננסי הוא חברה ציבורית, הרי שיש גם צורך ברוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. עוד נקבע בחוק המוצע כי בבירור הכנסתו החייבת במס של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס. בנוסף, הוטלה חובת דיווח לגופים הפיננסיים על כל עובד או נושא משרה בכירה ששכרו עולה על 3.5 מיליון ש"ח, וזאת על מנת לאפשר לרשות המסים לבקר את הוראות המס בתזכיר החוק.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

14. ביום 27 במאי 2014 פורסם תיקון לחוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". במסגרת התיקון נעשו השינויים כמפורט להלן: נספח ד' "ממשק אירועים": שם הממשק עודכן ל- "ממשק אירועים - בקשה לקבלת מידע/ייפוי כח"; הוגדר מבנה חדש לקובץ נתונים ונוספו פעולות חדשות: (1) בקשה לקבלת מידע על קיומם של מוצרים פנסיונים של לקוח בגוף מוסדי מסוים וקבלת מידע מפורט על אותם מוצרים; (2) בקשה לקבלת מידע על יתרות פיצויים הרשומות לזכות עובדי מעסיק בגוף מוסדי מסוים. בנוסף, בנוגע לממשק היזון חוזר ראשוני, אשר מגדיר מבנה אחיד למתן מענה ראשוני על עצם קליטת קובץ נתונים ועל תקינותה הטכנית של הבקשה, השם עודכן ל- ל"ממשק היזון חוזר ראשוני" ונוספו פעולות חדשות: (1) מתן מענה מסכם מגוף מוסדי על אישור/דחיית בקשה למתן ייפוי כח בחלוף שלושה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה; (2) מתן פירוט על ליקוי בבקשה לקבלת מידע או ייפוי כח הן אם הליקוי נובע מבעיה טכנית (שלב א') או מבעיה בתוכן הבקשה שהועברה לגוף המוסדי (שלב ב'). חשוב לציין, כי חלה חובה על גוף מוסדי להעביר מידע כאמור ככל שנמצא ליקוי בבקשה. כמו כן עודכן נספח ו' לחוזר שעניינו מבנה שם הקובץ. בדיקות קבלה מול מערכת סליקה פנסיונית מרכזית על קובץ ממשק אירועים, ממשק היזון חוזר ראשוני וממשק יתרות פיצויים ייערכו החל מיום 1 באוקטובר 2014. השינויים בחוזר ייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2015.

15. בחודש יוני 2014 התפרסמה טיוטת הכרעה עקרונית בעניין חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח- 1998 (להלן בסעיף זה: "החוק") לפיה על חברות הביטוח לתת הודעות מנומקות בכתב לאדם עם מוגבלות, כהגדרתו בחוק, במקרים של דחייה מביטוח או במתן יחס שונה כמבוטח וכן ניתנו הנחיות לגבי המרכיבים שיש לכלול בהודעה.

16. בחודש דצמבר 2014 התפרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה- 2014 במסגרתו מבוצע שינוי בסעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 28), התשע"ה- 2014 (להלן: "תיקון 28") ושינוי בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 11), התשע"ה- 2014 (להלן: "תיקון 11"). במסגרת תיקון 28, הליך אישור מוצרי ביטוח ייעשה במסלול של אי התנגדות של המפקח, למעט במקרים שבהם הוא מצא לנכון לדרוש אישור מפורש, דוגמת מוצרי ביטוח מורכבים או מוצרי ביטוח הכוללים מספר מבוטחים רב מאד. עוד נקבע בתיקון כי המפקח רשאי להורות לגוף מפוקח לתקן תנאי בחוזה ביטוח גם עבור מבוטחים בחוזים קיימים וכי תוענק סמכות למפקח לקבוע תנאים בחוזה ביטוח.
בחודש פברואר 2015 התפרסם חוזר הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל. החוזר מעדכן את נוהל הגשת תכניות ביטוח ומניין הימים להתנגדות אפשרית של הממונה.
בחודש ינואר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר הוראות לניסוח תוכניות ביטוח ובה מפורטים עקרונות שמטרתם להנחות את המבטח בעת ניסוח תכנית ביטוח, כך שלא תכלול תנאים מקפחים ותהיה פשוטה וברורה. בהמשך לכך מפורטים בחוזר זה רשימה של הוראות שיש לכלול בתכנית ביטוח והוראות שאין לכלול בתכנית ביטוח.
במסגרת תיקון 11, נקבע כי הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק האמור או הוראת כל דין אחר– כך שההוראה שלפי חוק הפיקוח על קופות גמל או הוראת כל דין אחר יגברו על התקנון. כן נקבע שבתקנון קופת הגמל יפורטו בין היתר הביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, בין שדמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל ובין הם נגבים מתשלומים לקופת הגמל.

17. בחודש דצמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר הצטרפות לתכניות ביטוח. מטרת חוזר זה לקבוע עקרונות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת צירוף לתכנית ביטוח בענפי הביטוח השונים. על פי הטיוטה יש להתאים את הביטוח לצרכי המועמד לביטוח. נציג חברת ביטוח המעוניין לשווק באופן יזום ביטוח, יציג עצמו בפני הלקוח ואת העובדה שמטרת הפניה היא מכירת ביטוח. צירוף לביטוח, שנעשה שלא באמצעות הטלפון או שלא באמצעות האינטרנט, יערך לאחר שמולאה הצעת ביטוח בכתב.

18. בחודש דצמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר עקרונות לעריכת חיתום רפואי. חוק חוזה הביטוח, התשמ"א- 1981, קובע כי מבטח יקבל החלטה לעניין קבלה לביטוח של מועמד לביטוח באמצעות הצגת שאלות בעניינים שיש בהם כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו. מטרת חוזר זה לקבוע עקרונות מנחים לביצוע הליך חיתום רפואי. בנספח לחוזר מופיעה רשימה של נהגים בלתי ראויים שאינם עומדים בעקרונות המפורטים בחוזר. במסגרת הטיוטה מוצע להחיל את ההוראות לעניין הליך חיתום גם על מבטח שהינו חברה מנהלת של קרן פנסיה.

**(ב) חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)**

19. בחודש ספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ד 2014. בטיוטה נקבעו הוראות המסדירות את נושא תשלום דמי עמילות לסוכני ביטוח כך שלא ניתן יהא לתגמלם באמצעות פרסים או מתנות; תשלום עמלות לסוכן לא יהא תלוי בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר; במקרים בהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. כמו כן, מוצע כי אין לשלם עמלות לשני סוכנים במקביל.

20. בחודש ינואר 2015 התפרסמה עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. על פי העמדה, הממונה מתנגדת למבנה של תשלום דמי עמילות לבעל רישיון המעודד בעל רישיון להציע ללקוחותיו מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר. על פי הבהרה של הממונה מחודש מרץ 2015, מאחר שאין מדובר בחוזר או בהסדרה ספציפית של השוק, לא פורט בנייר העמדה המועד בו הוא יכנס לתוקף. עם זאת ביקשה הממונה לציין כי בנסיבות העניין ובהתחשב בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים, אין בכוונתה להפעיל את סמכות האכיפה בעניין זה ביחס ללקוחות שצורפו לפני פרסום נייר העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחר מכן. החברה בוחנת את הוראות עמדת הממונה והשלכותיהן.

21. בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)(תיקון) התשע"ד- 2014 לפיה נקבע כי גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה ליועץ פנסיוני בגובה 1.6% מהפקדות העמית ו0.2% מסכום הצבירה בקופת הגמל, אך לא יותר מ 40% מדמי הניהול הנגבים על יד הגוף המוסדי.

22. בחודש פברואר 2015 התפרסמה עמדת ממונה - ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המבוססת על בדיקה מקיפה שערך המפקח, באשר להסדרת אופן הטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ועמידה בהוראותיו באשר לניהול חשבון נאמנות. בנייר העמדה מפורטים נושאים שיש לשפר וכן נושאים שיש לשמר. בין הנושאים שיש לשמר: קיום נוהל מסודר ומפורט לעניין אופן העברת הפקדות מלקוחות לחשבון הנאמנות ואופן הפקדת הכספים ורישומם, תשלום עמלות ניהול חשבון הנאמנות מחשבון הסוכנות וכן קיום בקרות. בין הנושאים שיש לשפר: גביית רווחים וריביות שנצמחו מחשבון הנאמנות, קבלת דוחות בגין ההפקדות מהסוכנויות. כמו כן ניתנה התייחסות לאחריותם של הגופים המוסדיים בהיבט של בקרה ופיקוח אחר התנהלות הסוכנים בעניין ניהול הכספים בנאמנות וקבלתם במלואם, באופן תקין ובמועד, באופן שישמור בצורה מיטבית על זכויות החוסכים והמבוטחים.

23. בחודש אפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד – 2014 (להלן: "התקנות להוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות"), במסגרתן נקבעו מספר שינויים בהוראת שעה (עד תום שנת 2017), שהמהותי שבהם הינו כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלות ניהול חיצוני", אותן ניתן לגבות מנכסי עמיתי הגוף המוסדי, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי ("המגבלה"). המגבלה לא תחול על הוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות. כמו כן, המגבלה לא תחול על קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר ועל קופת גמל חדשה או מסלול השקעה חדש בקופת גמל מסלולית שאינו מסלול ברירת מחדל שעליהם יורה הממונה. כמו כן, נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

24. בחודש אפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד – 2014 (להלן: "התקנות להוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות"), במסגרתן נקבעו מספר שינויים בהוראת שעה (עד תום שנת 2017), שהמהותי שבהם הינו כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלות ניהול חיצוני", אותן ניתן לגבות מנכסי עמיתי הגוף המוסדי, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי ("המגבלה"). המגבלה לא תחול על הוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות. כמו כן, המגבלה לא תחול על קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר ועל קופת גמל חדשה או מסלול השקעה חדש בקופת גמל מסלולית שאינו מסלול ברירת מחדל שעליהם יורה הממונה. כמו כן, נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

25. בחודש יוני 2014 פורסמו מספר חוזרים לתיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה כמפורט להלן: (1) חוזר בעניין תיקון הוראות החוזר המאוחד- ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) בחוזר זה נקבעו המדדים והתנאים אשר בהתקיימותם הגוף המוסדי יהיה רשאי לגבות מנכסי קופת גמל שבניהולו או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את עמלת הניהול שגובה מנפיק תעודת סל, וכל עוד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר יחולו החל מיום 10 ביוני, 2014; (2) חוזר בעניין תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות) במסגרתו נקבע כי על הגוף המוסדי לוודא ששטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. כמו כן, במסגרת נספח לחוזר נכללו "תמצית התניות" שעל גוף מוסדי לקבל מן המנפיק כחלק ממסמכי ההנפקה, אשר יאפשר לגוף המוסדי להעריך באופן יעיל את היקף ההגנות שמקנה לו אגרת החוב וזאת לצד הצורך בבחינה פרטנית של כל מנפיק וכל אגרת חוב לגופה ומן הגוף המוסדי מצופה לשקול באופן ספציפי את התאמתן של התניות המוצעות לנסיבות ולמאפיינים המיוחדים של כל השקעה, ולבצע את האיזונים וההתאמות הנדרשים. הוראות החוזר יחולו על רכישת איגרת חוב שהונפקה החל מיום 1 בנובמבר 2013.

26. בחודש יוני 2014 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. התיקון מתייחס לפוטנציאל לניגוד עניינים כאשר גוף מוסדי אחד מצביע עבור מדיניות תגמול ומשכורות של גוף מוסדי אחר, לרבות בנק. נקבע כי ההחלטה לגבי אופן ההצבעה במקרים אלו תתקבל רק על ידי הדירקטורים החיצוניים שחברים בוועדת ההשקעות. כמו כן, התקנות מצמצמות את מספר האסיפות הכלליות בהן יחויבו הגופים המוסדיים להשתתף לאסיפות בהן יכולת ההחלטה בהצבעה נתונה בידיהם, כגון עסקאות בעלי עניין, תגמול בכירים ומינוי דירקטורים חיצוניים.

27. במסגרת תיקון הוראות חוזר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון משנת 2009 פורסמו בחודש יוני 2014 שני חוזרים מתקנים כמפורט להלן: (1) חוזר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל במסגרתו נקבע כי ועדת השקעות של משקיע מוסדי, תקבע מדיניות הצבעה בנוגע להצעות החלטה לגביהן חלה על המשקיע המוסדי חובת ההשתתפות ותפרסם אותה באתר האינטרנט של הגוף המוסדי. כן נקבע שמשקיע מוסדי לא יצביע בניגוד למדיניות ההצבעה שקבעה ועדת ההשקעות, אלא לאחר שקיבל את אישורה של ועדת ההשקעות מראש. (2) חוזר תיקון הוראות החוזר המאוחד- ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באסיפות כלליות) במסגרתו נקבע לגבי כשירותו של הגורם המקצועי עמו התקשרה וועדת ההשקעות לצורך גיבוש המלצות הצבעה של משקיע מוסדי באסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו, כי בהתקיים תנאים מסוימים, תקום למשקיע המוסדי ולוועדת ההשקעות שלו חזקה כי קיימו את חובתם לבחון את כשירות הגורם המקצועי וכי הוא פועל לגיבוש ההמלצות כאמור, תוך השקעת המשאבים הנדרשים לבחינה איכותית של הצעות ההחלטה בהתאם לאמות מידה מקצועיות מקובלות. שני חוזרים אלו חלים על חברות ביטוח- לגבי התחייבויות תלויות תשואה ועל חברות מנהלות לגבי קופות גמל וקרנות הפנסיה שבניהולן ועל קרנות פנסיה ותיקות.

28. בחודש פברואר, 2015 פורסם חוזר בנושא מסלולי השקעה בקופות גמל. בחוזר נקבעו כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל, זאת בעוד שכיום מרבית הכספים במוצרי החיסכון הפנסיוני מנוהלים במסלולים "כלליים" ללא התחשבות במאפייניו של כל חוסך וחוסך, לרבות בגילו. נקבעו הוראות לעניין "מודל השקעות תלוי גיל" הנוגע לנכסי עמיתים שלא משתלמת להם קצבה ועל פיהן צריך להתקיים מסלול אחד שמדיניות ההשקעה שלו מתאימה לעמיתים שגילם אינו עולה על 50, מסלול אחד המתאים לעמיתים שגילם נע בין 50 ל-60 ומסלול אחד שמתאים לעמיתים שגילם לפחות 60. נקבעו הוראות לעניין מסלול השקעה למקבלי קצבאות, מסלולי השקעה מתמחים שהגוף המוסדי רשאי לנהל ומסלולי השקעה בקרנות השתלמות ובפוליסות שאינן קופות ביטוח. כמו כן נקבעו כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים השונים וזאת על מנת לאפשר לעמית לקבל החלטה מושכלת בנוגע למסלול ההשקעה המתאים לצרכיו ולמנוע הטעייתו, במקרים שבהם העמית בוחר באופן אקטיבי את מסלול ההשקעה אליו ישויכו חסכונותיו. מסלולי ההשקעה שמנהל הגוף המוסדי בקופת גמל או בפוליסה שאינה קופת ביטוח יעוגנו, לפי העניין, בתקנון הקופה או בנספח מסלולי ההשקעה ורשימת מסלולי ההשקעה שמנהל הגוף המוסדי בקופת גמל תצורף לטופסי ההצטרפות לקופת הגמל עד המועד שבו החוזר ייכנס לתוקפו. החוזר צפוי להיכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר, 2016.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

29. בחודש דצמבר 2014 פורסם חוזר ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה, במסגרתו נקבעו התנאים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. בין התנאים שמוצע לקבוע לעניין זה, נקבע בין היתר כי: (1) לא ניתן לנהל סל השקעות שכולל ניירות ערך סחירים וניירות ערך לא סחירים, אולם ניתן יהיה לכלול בסל שכולל ני"ע סחירים, גם ני"ע לא סחירים שמטרתם גידור סיכוני ההשקעה הנובעים מהחזקה בני"ע סחירים הכלולים בסל או ניהול החשיפה של אותו הסל; (2) בכל סל ניתן יהיה להחזיק מזומנים ושווי מזומנים בשיעור שלא יעלה על 5% משווי הסל. מגבלה זו לא תחול על סל שבו 90% לפחות מהנכסים הם מזומנים, שווי מזומנים, אג"ח שקלית של מדינת ישראל הנפדית תוך שנה ומק"מ או על סל מזומנים ושווי מזומנים המשמשים כבטוחה כנגד השקעה בנגזרים; (3) כל סל יכלול לפחות 20 נכסים ושווי כל נכס לא יעלה על 10% מהשווי הכולל של הסל. לגבי סלים לא סחירים נקבע, בין היתר, כי משיכת הכספים מהסל תבוצע בהתאם לשיעורי האחזקה בפועל.

30. בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטה שניה של החוזר המאוחד – הוראות לעניין ממשל תאגידי בהשקעות בחלק 1 של שער 5. הטיוטה נוגעת לתפקידי הדירקטוריון בכל הנוגע להשקעות גוף מוסדי, לוועדות השקעות ולוועדות אשראי תוך התייחסות גם לשינויים בדבר ניהול סיכוני אשראי אשר באים ליישם את המלצות וועדת גולדשמיט, לעניין תפקידי בדירקטוריון וועדת השקעות בכל הקשור להלוואות מותאמות ולעניין מינוי ועדת משנה לאשראי.

31. בחודש ינואר 2015 התפרסמו טיוטת חוזר כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים וטיוטת חוזר דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. טיוטות אלו, אשר גובשו בשיתוף עם הפיקוח על הבנקים, משלימות הוראות קודמות שנקבעו ביחס להלוואות מותאמות, ומסדירות לראשונה את תחום ההלוואות הממונפות. כמו כן, הטיוטות מסדירות את הדיווח שיש למסור לממונה, בדבר הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. מטרת ההוראות להפחית את הסיכונים בשלב העמדת האשראי ולאורך חיי החוב ולצמצם את הסיכון לחדלות פירעון. תחילתן הצפויה של ההוראות בטיוטת חוזר כללים למתן אשראי ביום 1.3.15. ובטיוטת חוזר דיווח לממונה ביום 30.6.15.

32. בחודש מרץ 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים )ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות : א. מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

33. בחודש נובמבר 2014 התפרסמו שתי טיוטות: טיוטה שנייה לתיקון חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וטיוטת חוזר הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל. חוק הייעוץ והשיווק מסמיך בעלי רישיון לבצע פעולות מסוימות בעבור לקוח בכפוף לקבלת הסכמתו. חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון קובע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות החיסכון הפנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר בקשות בשמו במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני. בטיוטת חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון מוצע כי חברות הביטוח תידרשנה להעביר מידע אודות תכנית ביטוח מפני סיכון מוות ותכנית ביטוח מפני סיכון אובדן כושר עבודה, שאינם כלולים במוצר פנסיוני, באמצעות המבנה האחיד ובאמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. לצורך כך, מוצע כי ייפויי כוח מסויימים יחולו גם על מוצרים אלה. טיוטת חוזר הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל כוללת הוראות שפוצלו מחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון. הטיוטה מכילה הוראות לגבי בקשות מידע ופעולות שגוף מוסדי נדרש לבצע עבור גורם מתפעל המחזיק הרשאה מהמעסיק. הוראות אלו חלות לרבות במקרים בהם הגורם המתפעל אינו סוכן ביטוח.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

34. ביום 18 ביוני, 2014 פורסם חוזר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) שמספרו 2014-9-11. חוזר זה קובע הוראות הנוגעות למבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית בדוחות כספיים רבעוניים של חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה. כל ההנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש מפורטות בנספח לחוזר. כמו כן, נקבע בחוזר כי בנוסף לפרטים הנדרשים בדוחות העיקריים ובביאורים לפי חוזר זה, יפורטו כל פרט, מידע או הבהרה הנחוצים להצגה נאותה ונאמנה של מצבה הכספי של החברה, של ביצועיה ותזרימי המזומנים שלה ושל השינויים במצבה הכספי ובהונה העצמי בשנות הדיווח. בנוסף, על החברה מוטלת אחריות לעדכן את הגילוי הניתן בדוחותיה הכספיים בהתאם לכל עדכון ושינוי בתקינה הבינלאומית. עוד נקבע בחוזר כי דוחות כספיים רבעוניים ייחתמו על ידי שלושה בעלי תפקידים: יו"ר הדירקטוריון של החברה המנהלת, או דירקטור שהוסמך לצורך כך על ידי הדירקטוריון; מנכ"ל החברה המנהלת; בעל התפקיד הבכיר בתחום הכספים של החברה המנהלת (סמנכ"ל הכספים של החברה המנהלת או אדם המבצע בפועל את אותו תפקיד). הוראות חוזר זה יחולו החל מהדוחות הכספיים לתקופה המסתיימת ביום 30.6.14.

35. ביום 18 ביוני, 2014 פורסם חוזר עדכון מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) שמספרו 2014-9-10.

36. ביום 18 ביוני, 2014 פורסם הנוסח הסופי של כללי המערכת של מערכת המסלקה "העברת מידע כפול לבקשת מידע". כללים אלה יחולו לגבי זיהוי וטיפול במוצרים שונים בעלי אותו מספר חשבון או פוליסה עבור משתמשי פורטל האינטרנט, בהתאם למועדים אלה: (א) החל מיום 30.6.14 - עבור רכיבי ביטוח וכיסויים ביטוחים נוספים בפוליסת ביטוח מנהלים נוספים; (ב) החל מיום 18.6.14 - עבור כפילות מספרי חשבון בין קרנות פנסיה חדשות מקיפות לקרנות חדשות כלליות, ועבור ניהול מספר חשבונות תחת ת.ז בלבד בקרנות השתלמות.

37. ביום 16 ביוני 2014 פורסמה טיוטה שניה לחוזר מסמך הנמקה, וזאת בהמשך לטיוטה ראשונה מיום 31.10.12. בטיוטה השנייה מוצע, בין היתר, להוסיף רשימת מקרים בהם בעל רישיון יעביר ללקוח מסמך הנמקה מלא, כמפורט להלן: א. בכל פגישת ייעוץ או שיווק פנסיוני עם בעל רישיון חדש; ב. בכל מפגש הנוגע לעזיבת מקום עבודה של הלקוח או פרישה; ג. כאשר נודע לבעל רישיון במהלך פגישת ייעוץ או שיווק פנסיוני על שינוי במצבו המשפחתי של הלקוח; ד. מקרה של לקוח שמעולם לא מולא עבורו מסמך הנמקה בעבר. כמו כן, מוצע לקבוע כי בכל מקרה למעט המקרים בהם יש חובה להעביר מסמך הנמקה מלא, רשאי בעל הרישיון להעביר מסמך הנמקה ממוקד. בנוסף, במקרים המפורטים בטיוטה, רשאי בעל הרישיון לעביר ללקוח אף מסמך הנמקה ממוקד שלא עומד בכל תנאי נספח א לחוזר. כמו כן, בטיוטה השנייה נוספה אפשרות להעביר ללקוח סיכום שיחת הייעוץ או השיווק הפנסיוני וזאת רק במקרים המפורטים בחוזר. עוד נוספו בטיוטה השנייה הוראות לעניין משך התקופה לשמירת מסמך ההנמקה והוראות בנושא תוכן מסמך הנמקה ממוקד, לרבות אודות בירור ומילוי פרטי לקוח ופרטי בעל הרישיון. כמו כן, מוצע לדחות את המועד האחרון למסירת מידע על ידי גוף מוסדי לכל סוכן ביטוח פנסיוני אודות התגמול שהוא זכאי לו בעבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, ל-30 באפריל בכל שנה. מוצע כי הוראות חוזר זה יחולו מיום 1.7.15.

38. ביום 18 באוגוסט, 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים בעניין הסכם למתן שירותים שמספרו 2014-10-1. החוזר החדש מאחד בין הוראות החוזר המקורי "הסכמים למתן שירותים" שמספרו 2006-10-2 לבין הוראת השעה "הסכמים למתן שירותים – עדכון שני" שמספרה 2011-10-5, אשר פקעה ביום 30.6.2014 (לאחר אורכה אחת). בחוזר החדש נקבע כי על אף ההוראה שהתמורה השנתית שנקבעה בהסכמי תפעול עבור כל השירותים הניתנים לגוף המוסדי על ידי היועץ הפנסיוני לא תעלה על 0.1% משווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי שבגינם ניתנים שירותי התפעול, לגבי הסכמי תפעול שנכרתו לפני יום 8.2.2006, אפשר שהתמורה השנתית לפיהם תעלה על 0.1% משווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי, ובלבד ששווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידו אינו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים ושסך התמורה השנתית כאמור לא תעלה על 50,000 שקלים חדשים. הוראות חוזר זה יחולו על יועצים פנסיוניים ועל כל קופת גמל כהגדרתה בחוק קופות גמל, לרבות קרן השתלמות וקופת גמל שאינה קשורה בהסכם הפצה עם תאגיד הבנקאי.

39. בחודש ינואר 2015 התפרסם עדכון חוזר דוח תקופתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר מכיל הוראות לעניין עדכון מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר כולל הוראות באשר לדרכי טיפול ודיווח ביחס לטעויות מהותיות שנתגלו. החוזר יחול החל מהדוח התקופתי לשנת 2014 לגבי כל קופות הגמל, למעט קרנות ותיקות וקופות ביטוח.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

40. בחודש נובמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר בעניין הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. מטרת הטיוטה לקבוע כללים לגבי תהליך הצטרפות עמית לקרן פנסיה או לקופת גמל. בטיוטה מוצעות הוראות לעניין העברת דמי גמולים לחברה מנהלת של קרן פנסיה בעד עמית בסכום העולה על תקרת ההפקדה החודשית, הוראות לעניין מינוי מוטבים, דחיית בקשת הצטרפות של עמית, דרישת נתונים נוספים מעמית ועדכון פרטי העמית. תחילתו המוצעת של החוזר 1 באפריל 2015.

41. בחודש ינואר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 קובעות אלו הוצאות רשאי גוף מוסדי לנכות מחשבונות העמיתים והמבוטחים מעבר לדמי הניהול. בנוסף, בשנת 2014 תוקנו תקנות אלו כך שנקבעה תקרה של 0.25% לשיעור הוצאות ישירות מסוימות שניתן לגבות מנכסי החוסכים. הדיווח על הוצאות אלו מופיע כיום באופן חלקי ומתומצת בדוחות הכספיים ובדוח לעמית. לפיכך נוצר הצורך לפרט את מרכיבי ההוצאות הישירות הנגבות בשל ביצוע עסקאות בגופים המוסדיים, תוך התייחסות לתיקון שבוצע בשנת 2014. חוזר זה נועד להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלו.

42. בחודש פברואר 2014 פורסם חוזר הכולל תיקון לחוזר פנסיה משנת 2004 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. על פי החוזר עדכון היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של פנסיונרים, בגין עודף או גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים, יבוצע מדי רבעון ולא יתבצע עדכון של היתרה הצבורה למבוטחים לפי התשואה הדמוגרפית. תחילתם של השינויים המפורטים החל מהדיווח בגין חודש מרץ 2014.

43. בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יסתיים עד ליום 30.6.2016. הפעילות על פי תוכנית העבודה בנושא, אשר אושרה בדירקטוריון, נמצאת בעיצומה. בשלב זה, ההערכות הכספיות של הפעילות אינן מגובשות דיין.

44. ביום 15 בספטמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות אחידות לעניין התקבולים שיש לקזז בגינם את קצבת הנכות בקרן פנסיה ולעניין אופן הקיזוז. להלן עיקרי הטיוטה: הגשת תביעה לקבלת קצבה ממקור אחר: ככל שנודע לחברת מנהלת שלעמית יש נכות שבגינה מגיעה לו קצבה ממקור אחר, תודיע לו החברה שעליו להגיש תביעה לקבלת קצבה ממקור אחר ותודיע לו גם על ההשלכות במידה שלא יגיש תביעה כאמור. במקרה שבו עמית הזכאי לקצבת נכות לפי תקנון הקרן לא פנה בתביעה לתשלום קצבה ממקור אחר תוך 45 יום מהודעת החברה המנהלת כאמור לעיל [או שלא הגיש ערעור על ההחלטה בעניין הזכאות לקצבה ממקור אחר ללא אישור מהחברה המנהלת לכך] – תשולם לעמית קצבת נכות בגובה 25% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות. קיזוז קצבת נכות ממקור אחר: מוצע לקבוע כי סכום קצבת הנכות שתשלם הקרן לעמית בקרן פנסיה הזכאי לקצבת נכות ולקצבה ממקור אחר, בשל אותו אירוע מזכה, יהיה הסכום הגבוה מבין שני אלה [ובלבד שסכום קצבת הנכות שתשלם הקרן לא יעלה על הקצבה שמגיעה לעמית שלא במסגרת הוראות אלה]: 25% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות; סכום זה ישולם גם במקרה שבו העמית ממתין לקבלת החלטה בתביעה לקבלת קצבה ממקור אחר או החלטה בערעור [ככל שהוגש]. יחד עם זאת הקרן תאפשר לעמית לקבל מקדמה כמפורט בטיוטה. 100% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות בניכוי בסיס הקצבה לקיזוז. אם לאחר מתן ההחלטה בעניין הזכאות לקצבה מקמור אחר, הסכום ששולם לעמית בעת ההמתנה לקבלת החלטה בענייננו נמוך מהסכום שנפסק לו בהחלטה – תשלם הקרן בסכום חד פעמי ובתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן את הפער שבין הסכומים. אם הסכום ששולם לעמית מהקרן לתקופת תשלום המקדמה עולה על סכום הקצבה שהייתה מגיעה לו מהקרן בשל אותה תקופה נוכח הזכאות לקצבה ממקור אחר, תגבה הקרן את המקדמה ששולמה לעמית ביתר בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן בדרכים המפורטות בחוזר. סכום שלא הוחזר לקרן יראו בסכום זה כהלוואה לעמית. על פי הטיוטה, תחילת של הוראות החוזר ביום 1.1.2015 והחוזר יחול על חברות מנהלות של קרנות הפנסיה החדשות. כמו כן, על חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה להגיש לממונה תקנון עם השינויים הנדרשים בהתאם להוראות חוזר זה עד ליום 30 באוקטובר 2014.

**(ב) <u>חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות</u> (המשך)**

45. ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם ברשומות חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק קובע הוראות לעניין חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר כפי שנקבעה בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני (על פי החוק, זהו פסק דין שנקבעה בו, בין השאר, חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר בשל פירוד), באמצעות גוף משלם לרבות גוף המשלם תשלומים לפי הסדר פנסיה תקציבית בחוק או לפי הסכם המאמץ את חוק הגמלאות. הוראות חוק זה הינן קוגנטיות ואינן ניתנות להתניה, אולם בני הזוג רשאים להסכים ביניהם על חלוקת חיסכון פנסיוני שלא בהתאם להוראות לפי חוק זה, ובלבד שחלוקה זו לא תיעשה באמצעות גוף משלם ולא בכפוף לחוק זה. הוראות החוק יחולו החל מיום 8.2.15, למעט החריגים המפורטים בחוק, והן יחולו גם לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני שניתן לפני יום התחילה.
46. ביום 12 באוגוסט 2014 פורסם חוזר גמל בעניין משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה, שמספרו 2014-2-3. מטרת החוזר להסדיר מקרים בהם בחשבון של עמית שנפטר לא קיימת הוראת מינוי מוטבים, כך שהזכאים לכספים נדרשים להמציא צו ירושה או צו קיום צוואה, אולם העלויות הכרוכות בהליכים אלה גבוהים מהיתרה הצבורה בחשבונו של העמית, והזכאים לכספים נמנעים מלממש את זכאותם. בחוזר נקבע כי במקרים כמתואר לעיל, תאפשר החברה המנהלת את משיכת הכספים מבלי לדרוש המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה, ובלבד שהתקיימו כל אלה: יתרת הכספים בחשבון העמית שנפטר אינה עולה על 5,000 ש"ח במועד בו הוגשה הבקשה למשיכת הכספים מהחשבון. עברו לפחות 3 שנים מפטירת העמית; המבקשים למשוך את הכספים חתמו על כתב שיפוי שיכלול את הפרטים הבאים: הצהרה כי המבקשים למשוך הם, ככל הידוע למבקשים, יורשים לפי דין של העמית; התחייבות לשיפוי החברה המנהלת במידה והיא תחויב לשלם לאחר את הכספים או את חלקם; המבקשים למשוך את הכספים הם בן זוגו, הורהו, או ילדו של העמית; החברה המנהלת בדקה מול הרשם לענייני ירושה, לרבות באמצעות אתר האינטרנט שלו, כי לא הוצא צו ירושה או צו קיום צוואה לגבי עזבון העמית שנפטר. כמו כן, בחוזר נקבעה פסקת תוכן שעל החברה המנהלת להוסיף להודעה שעליה לשלוח לכתובתו של עמית שנפטר, בחלק המפרט את הליך בדיקת הזכאות לכספים. עוד נקבע כי אם החברה המנהלת שלחה טרם יום התחילה של החוזר, את ההודעה לכתובתו של עמית שנפטר שיתרת הכספים בחשבונו נמוכה מ- 5,000 ש"ח וחלפו 3 שנים ממועד הפטירה והחברה אינה נדרשת לשלוח הודעה נוספת עד ליום 1.1.2015 – תשלח החברה בכל זאת את ההודעה כאמור, עם התוספת בדבר הליך בדיקת הזכאות לכספים על פי חוזר זה וזאת עד ליום 1.1.2015.בנוסף, נקבע כי חברה מנהלת תפרט באתר האינטרנט שלה את ההסדר האמור בסעיף 2, וכן תאפשר הורדה מאתר האינטרנט של כל הטפסים הנדרשים לרבות ההצהרה הנדרשת מהמבקש למשוך את הכספים כאמור.חוזר זה יחול מיום פרסומו (12.8.14) על כל החברות המנהלות של קופות גמל שאינן קופות ביטוח ואינן קרנות פנסיה.

47. ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופות גמל), התשע"ד -2014, הקובעות בין היתר, הוראות לעניין אופן הפקדת תשלומים בקופת גמל, פרטים שעל מעביד למסור לחברה מנהלת בעת ההפקדה, פרטים שחברה מנהלת נדרשת להעביר למעביד מעת מתן היזון חוזר על אופן קליטת הכספים, מועדים להפקדת התשלומים וריבית שתגבה חברה מנהלת ממעסיק בעת איחור בהפקדה. בהתאם לתיקון שפורסם בנושא תחילתן של התקנות, הוראות התקנות יחלו ביום 1 בינואר 2016.

48. בחודש יולי 2014 פורסם חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי. החוזר קובע מתכונת דוח שנתי ודוח רבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, מרחיב את חובות הגילוי ומפשט את המידע המוצג בו. בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטת תיקון לנוכח פניות הגופים השונים שעלו כתוצאה מיישום הוראות החוזר.
49. בחודש אוגוסט 2013 פורסמה הכרעה עקרונית ("ההכרעה") שעניינה העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על פי ההכרעה, מספר חברות מנהלות לא נתנו לעמיתיהם הודעה על הכוונה להעלות דמי ניהול בהתאם למתחייב בהסדר התחיקתי. בהכרעה מורה הממונה לחברות מנהלות של קופות גמל להשיב לעמיתים שהודעה על העלאת דמי הניהול לא נשלחה להם בהתאם להסדר התחיקתי, דמי ניהול שנגבו ביתר וזאת לגבי התקופה שתחילתה ביום 1 בינואר, 2006 וסיומה ביום 31 בדצמבר, 2009 ("תקופת ההשבה"). ההכרעה כוללת הוראות פרטניות לעניין אופן ההתנהגות והניהול של החברות המנהלות בכל הקשור ליישום הכרעה זו, לרבות המועדים שיש לבצע את ההשבה ,אופן ביצוע ההשבה והכנת תכנית עבודה ליישום הנחיות ההשבה. בחודש דצמבר 2014 פורסם תיקון להכרעה הדוחה ב-8 חודשים את המועד לביצוע ההשבה כאמור. השפעת ההכרעה תחול על ענפי הפנסיה והגמל (למעט קרנות פנסיה ותיקות וקופות גמל מרכזיות). הגופים המוסדיים בקבוצה הכינו תכנית עבודה בהתאם להוראות ההכרעה ובימים אלה הם פועלים לביצוע ההשבה לכלל העמיתים הרלבנטיים, כאשר חלק מהעמיתים הרלבנטיים כבר קיבלו את כספי ההשבה. בדוחות הכספיים של החברות המנהלות נכללה הפרשה בקשר עם ההכרעה בהתאם לנתונים הידועים לחברות נכון למועד דוח זה.

## 3. מצב כספי - ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח ובפרט בעניינים הבאים:

**(א) הסבר לשינויים בהתחייבות הפנסיונית, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו תקבולים/תשלומים שוטפים בתקופת הדוח**

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

**(ב) גירעון, אם קיים, במאזן החשבונאי או במאזן האקטוארי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו**

הדוח האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2014 מצביע על התחייבות אקטוארית בסך 1,921 מיליוני ש"ח, והגרעון האקטוארי הסתכם בכ- 128.5 מיליוני ש"ח.

**(ג) השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים, אם היו כאלה, בתקופת הדוח בהשוואה לקרן שקדמה לה**

הדוח האקטוארי נערך בהתאם לתקנון קרן הפנסיה, הוראות תקנות מס הכנסה, הוראות אגף שוק ההון לעריכת מאזנים אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת מיום 30 בינואר 2013 ועל פי שיקולי האקטואר. יצוין כי חוות דעת האקטואר מתייחסת ביסודה להתאמת הערכת האקטואר להנחות שנקבעו בעיקרן ע"י הממונה על שוק ההון ולא לנאותות ההנחות עצמן.

עליית שכר ממוצעת - של 3% לשנה הן בעבר והן בעתיד עד למועד הפרישה לפנסיה.

**(ד) התפתחויות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות**

| | ליום 31 בדצמבר | |
|---|---|---|
| | 2014 | 2013 |
| | אלפי ש"ח | |
| סך הכל נכסים | 1,038,681 | 975,550 |
| סך כל התחייבויות פנסיוניות | 1,037,471 | 974,238 |
| עודף הכנסות, נטו לתקופה | 53,040 | 71,985 |

בשנת הדוח גדלו נכסי הקרן בכ – 6.5%, את הגידול ניתן לייחס להפקדות בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח ולהכנסות, נטו בסך של כ – 53 מיליוני ש"ח. מנגד, נרשמו בקרן משיכות של כ - 5 מיליוני ש"ח וכן תשלומי הפנסיה הסתכמו בכ- 10 מיליוני ש"ח.
ההתחייבויות הפנסיוניות בקרן צמחו אף הן, בהתאם לגידול בנכסי הקרן.

## 4. תוצאות פעילות:

| | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר | | |
|---|---|---|---|
| | 2014 | 2013 | 2012 |
| | אלפי ש"ח | | |
| הכנסות מדמי ניהול | 3,755 | 3,605 | 3,412 |
| רווחים מהשקעות פיננסיות, נטו והכנסות מימון | 292 | 334 | 203 |
| סך כל ההכנסות | 4,047 | 3,939 | 3,615 |
| הוצאות הנהלה וכלליות | 1,496 | 1,471 | 1,257 |
| הוצאות (הכנסות) מימון | - | - | (2) |
| סך כל ההוצאות | 1,496 | 1,471 | 1,255 |
| **רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה** | 2,551 | 2,468 | 2,360 |
| מסים על הכנסה (הטבת מס) | 950 | 828 | 844 |
| **רווח (הפסד) לתקופה** | 1,601 | 1,640 | 1,516 |
| רווח (הפסד) כולל | 1,601 | 1,640 | 1,516 |

בשנת הדוח גבתה החברה דמי ניהול מהקרן הותיקה בסך של 3,755 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 3,605 אלפי ש"ח בשנת 2013 ו- 3,412 אלפי ש"ח בשנת 2012.
הכנסות מהשקעות בשנת הדוח הסתכמו לסך של 292 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 334 אלפי ש"ח בשנת 2013, ו- 203 אלפי ש"ח בשנת 2012.
הוצאות החברה בשנת הדוח הורכבו בעיקר מדמי תפעול ששולמו לפניקס פנסיה בגין שירותי התפעול שקיבלה החברה והסתכמו בסך של כ- 1,021 אלפי ש"ח.

### התנועה בזכויות העמיתים של קרן הפנסיה

| | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר | |
|---|---|---|
| | 2014 | 2013 |
| | אלפי ש"ח | |
| יתרת הקרן לתחילת התקופה | 974,238 | 892,670 |
| תוספות לקרן | | |
| דמי גמולים ממעסיקים, עובדים ומעצמאיים | 25,466 | 26,068 |
| עודף הכנסות, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות | 53,040 | 71,985 |
| סך הכל תוספות לקרן | 78,506 | 98,053 |
| תשלומים והעברות | | |
| תשלומי פנסיית זקנה | 9,842 | 7,881 |
| פדיונות | 5,431 | 8,604 |
| סך הכל תשלומים והעברות | 15,273 | 16,485 |
| יתרת הקרן לסוף התקופה | 1,037,471 | 974,238 |

**(א) <u>השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות</u>**

לעניין עודף (גרעון) אקטוארי בקרן ראה סעיף 3ב' לעיל.

**(ב) <u>השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציגות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות.</u>**

ב-1/1/2000 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים (פרטים בפרק 2 סעיף ג' השפעת חוקים תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה).

**(ג) <u>השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיה של קרן הפנסיה אם היא משמעותית.</u>**

דמי הגמולים ששולמו במהלך השנה לחודשים 1/2014 ועד 12/2014 מתפלגים באופן שווה בכל החודשים פרט לחודשים בהם ההפרשות גבוהות יותר עקב תוספות שכר שבגינם מועברות הפרשות לפנסיה כגון: הבראה, דירוג וכו'.

**(ד) <u>שינויים בהיקף דמי הגמולים, תוך התייחסות לדמי גמולים שוטפים וחד-פעמיים</u>**

הקרן אינה מקבלת דמי גמולים חד פעמיים ואין שינוי מהותי בהיקף דמי הגמולים.

**(ה) <u>שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בהשוואה לתקופה קודמת.</u>**

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

**(ו) <u>פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים תוך הבחנה בין סוגי הקופות</u>**

בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.

בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.

בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

**(ז) <u>תשואת הקרן (באחוזים)</u>**

| | תשואה נומינלית ברוטו | תשואה ריאלית ברוטו |
|---|---|---|
| | % | |
| תשואה ממוצעת עמיתים ותיקים לשנת: | | |
| לשנת 2014 | 5.88 | 5.99 |
| לשנת 2013 | 8.59 | 6.57 |
| תשואה ממוצעת עמיתי תקופת הביניים לשנת: | | |
| לשנת 2014 | 5.19 | 5.30 |
| לשנת 2013 | 6.94 | 4.95 |

## 5. תחזית זרמי כספים:

**תחזית זרמי הכספים של קרן הפנסיה מתשלום וגביית דמי גמולים, הכנסות מפעילות השקעה והוצאות ניהול, התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:**

**(א) פדיון מואץ של זכויות עמיתים**

החזרת כספים למבוטחים בשנת 2014 הסתכמו בסך של 5,431 אלפי ש"ח לעומת סך של 8,604 אלפי ש"ח בשנת 2013.

**(ב) נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש**

אין בידי הקרן נכסים שקיימים קשיים במימושם.

**(ג) חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.**

היקף החובות של מעסיקים, עצמאים וחייבים אחרים אינו מהותי ביחס להיקף הגביה או ליתרת הנכסים. פיגור בגביית החובות, אם וכאשר יהיה, לא ישפיע מהותית על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

**(ד) גבית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן**

גבית חובות על ידי קרן הפנסיה מתבצעת במזומן.

## 6. השפעת גורמים חיצוניים:

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

**כללי - התפתחויות במשק הישראלי**

החברה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח, על עלויות שונות הכרוכות בתפעול ועל ביצועי הנכסים המנוהלים. בפרט, שיעור התעסוקה ושכר העובדים במשק הינם גורמים המשפיעים על רמת המכירות של החברה במוצרי הביטוח השונים ובעיקר על היקף עסקי תחום החיסכון ארוך הטווח, וכן על רמת שימור התיק בתחום זה.

**צמיחת המשק הישראלי**

עפ"י אומדני למ"ס הצמיחה בישראל בשנת 2014 הסתכמה ב-2.6% הנתון צפוי להתעדכן בהמשך לאור פרסום אומדן צמיחה גבוה של 7.2% לרבעון הרביעי, שמהווה כנראה תיקון מסוים להאטה החדה ברבעון השלישי, על רקע מבצע "צוק איתן", ועל רקע אי וודאות בשוק הנדל"ן בהמתנה ל"חוק מע"מ אפס". כמו כן, גורמים חיצונים בניהם חולשה מתמשכת בכלכלת אירופה ובכלכלות המדינות המתעוררות הקשו אף הם על הצמיחה המקומית. מנגד, עודדו את הצמיחה ,העלייה בצריכה הפרטית, בלטה העלייה בצריכת הרכבים, והציבורית, על רקע ההוצאות הגבוהות למימון צוק איתן, הוזלה משמעותית במחיר הנפט מאמצע השנה, החלשות השקל, בעיקר מול הדולר, והמשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של בנק ישראל. עפ"י ממוצע תחזיות האנליסטים בבלומברג הצמיחה צפויה להאיץ בשנת 2015 לרמה של 3.1%, בדומה לצפיות דומות להאצה גם בצמיחה העולמית.
הצמיחה במשק תמכה בהמשך שיפור בשוק העבודה. בחודש נוב' ירד שיעור האבטלה לרמה של 5.6% והשכר הממוצע במשק ברוטו למשרת שכיר הגיע ל-9,161 ש"ח.

## 6. השפעת גורמים חיצוניים (המשך)

### מדיניות פיסקלית ומוניטרית בישראל

הוצאות הממשלה התרחבו ב-2014 ב-3.8% עפ"י אומדן למ"ס ולפי הערכות בנק ישראל ב-3.3%. לפי הערכות הכלכלנים במשק הגרעון הממשלתי הסתכם ב-3.1%, כשנתמך ע"י עודף בגביית המיסים. סביבת האינפלציה בישראל נותרה לאורך רוב שנת 2014 מתחת לגבול התחתון של יעד האינפלציה והסתכמה ב-2014 ברמה שלילית של 0.2%-. כמו כן, גם ציפיות האינפלציה לשנה נסחרו לאורך רוב השנה ברמה נמוכה ממרכז היעד ואף מהגבול התחתון שלו. האינפלציה הנמוכה הייתה ברובה תוצאה של ירידה במחירי המוצרים והשירותים המיובאים לישראל, על רקע הדפלציה השוררת באירופה, ירידת מחירי הסחורות בעולם והתחזקות השקל בחצי השנה הראשונה, מנגד, את האינפלציה משך למעלה בעיקר סעיף הדיור, שבניכויו הסתכמה האינפלציה ב-2014 ברמה שלילית של 1.4%. האינפלציה הנמוכה, החולשה הכלכלית והמדיניות המוניטארית המרחיבה של הבנקים המרכזיים באירופה ויפן דחפו את בנק ישראל להמשיך ולהוריד את הריבית במשק, מרמה של 1.00% בתחילת השנה עד לרמה של 0.25% בחודש ספטמבר.
נכון למועד כתיבת הדו"ח, שוק ההון מגלם סבירות להפחתת ריבית ב-2015. המשך מדיניות מוניטרית מרחיבה תתמוך בהמשך מגמת עליית מחירי הנכסים מצד אחד, אך גם עשויה לפגוע במרווח התשואה שניתן לגזור ממנו דמי ניהול ובפוטנציאל התשואה העתידי.

### כללי - התפתחויות בכלכלה העולמית

עפ"י הערכות הכלכלנים בסקר בלומברג, כלכלת העולם צמחה בשנת 2014 בקצב של 2.4%, גבוה מעט מקצב הצמיחה ב-2013, אך עדיין נמוך ביחס לצמיחה ההיסטורית. הצמיחה המתונה אופיינה בסביבה דיס-אינפלציונית עם המשך מדיניות מוניטרית מרחיבה ברוב העולם, בניהן הכרזות ומימוש רכישות אג"ח ע"י כמה מהבנקים הגדולים בעולם. על פי הערכות מוקדמות, כלכלת ארה"ב צמחה ב-2014 בקצב של 2.4%, גוש האירו בקצב של 0.8%, יפן בקצב של 0.2% וסין בקצב של 7.4%.

### אירועים בולטים בכלכלה העולמית

ברבעון הראשון של 2014 הכלכלה האמריקאית נפגעה באופן קשה ביותר מגל קור קיצוני וכלכלת אירופה נפגעה מהמתיחות הגאו-פוליטית עם פלישת רוסיה לחצי האי קרים באוקראינה. במהלך הרבעון השני הבנק המרכזי באירופה הכריז על השקת תכנית רכישות אג"ח לאור המשך הלחצים הדפלציוניים בגוש. בהמשך הוא הפחית את ריבית ההפקדות לבנקים לרמה שלילית. ברקע, הבנק המרכזי בארה"ב הלך וצמצם לאורך השנה את תכנית רכישות האג"ח השלישית שלו (Tapering) והגביר את הציפיות לכך שהעלאות הריבית צפויות להתחיל ב-2015. במחצית השנייה של השנה הכריזה גם יפן על תכנית רכישות אג"ח, מחיר הנפט הפתיע כאשר מאמצע השנה שהחל לקרוס בחדות ואיבד בתוך כחצי שנה 50% מערכו, במקביל, הדולר החל לזנק בעולם ובגזרה הגאו פוליטית המתיחות בין רוסיה למערב התגברה יחד עם התחזקותו של הארגון השיעי דאע"ש.

### שוק ההון בישראל

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון המקומי. לתשואות באפיקים השונים בשוק ההון יש השלכה מהותית על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה

### אפיקי השקעה מרכזיים:

### האג"ח הממשלתי בישראל

אפיק האג"ח הממשלתי השקלי, בכל המח"מים, אופיין בשנת 2014 בעליות מחירים. עליות חדות במיוחד נרשמו באג"ח במח"מ ארוך (מעל 5 שנים לפדיון) שעלו ב-14.8% והתשואות עליהן (שקלי ל-10 שנים) ירדו מרמה של 3.7% בינואר 2014 לרמה של 2.3% בדצמבר. באגרות חוב לטווח בינוני (2-5) נרשמו עליות מחירים מתונות יותר של 4.6% ובאגרות חוב לטווח קצר (0-2) עליה של 1.3%. עליות המחירים באפיק הממשלתי השיקלי מיוחסות בעיקר לירידת התשואות בעולם, על רקע התגברות הלחצים הדיס-אינפלציוניים, שנבעו בין השאר מירידה חדה במחיר הנפט. ברמה המקומית ירידת התשואות הושפעה ממדיניות הריבית המרחיבה של בנק ישראל לנוכח הפתעות האינפלציה כלפי מטה לאורך רוב השנה וכן בציפייה לאינפלציה נמוכה גם בעתיד על רקע תכניות ממשלתיות להפחתת מחירי חשמל ומים.

## 6. השפעת גורמים חיצוניים (המשך)

**האג"ח קונצרניות בישראל:**

המחצית הראשונה של השנה התאפיינה בסגירה של מרווחי האשראי. במחצית השנייה של השנה נרשמה עליה במרווחים שהתעצמה לקראת סוף השנה. מדד תל בונד 60 רשם בשנת 2014 עליה מתונה של 0.8%. גיוסי ההון באג"ח קונצרניות בתל אביב הסתכמו ב-2014 ב-57.5 מיליארד שקל לעומת 36.7 מיליארד שגויסו בשנת 2013.

**המניות בישראל:**

בשנת 2014 רשם שוק המניות בישראל עליות שערים. מדד ת"א 100 עלה ב-6.7% ומדד ת"א 25 ב-10.2%. עליות השערים מיוחסת לעליה ברווחיות החברות, לצפי לעליה עתידית ברווחיותן ולירידה בשיעורי ההיוון, כתוצאה מירידת תשואת הבסיס של האג"ח הממשלתיות ולמרות עליה במרווחים לקראת סוף השנה. חלק משמעותי בעליות של מדד ת"א 25 נבע מעליה חדה במניית טבע.

מחזורי המסחר במניות בת"א התייצבו ברמה יומית ממוצעת של 1.2 מיליארד שקל, דומה למחזור הממוצע בשנת 2013. גיוסי ההון במניות עלו ב-2014 ל-7.6 מיליארד שקל, לעומת גיוס של 6.1 מיליארד שקל ב-2013, מתוכם 2.4 מיליארד שגויסו בהקצאה פרטית ע"י פריון נטוורק.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 23 בפברואר, 2015 פורסם מדד מחירים מפתיע לינואר עם ירידה של 0.9% ותמ"ג גבוה מהצפוי לרבעון הרביעי (7.2%). מדד ת"א 100 עלה ב-3.0%, מדד אג"ח כללי ממשלתי עלה ב-3.3% ומדד תל בונד 60 עלה ב-2.1%. בנק ישראל הפתיע בהפחתת הריבית ל-0.1%.

**שוקי ההון בעולם**

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק מסוים מתיק הנכסים שלהן בשווקי ההון הבינלאומיים, לפיכך לתשואות באפיקים השונים בשווקי ההון הבינלאומיים, יש השלכה על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה.

**אפיקי השקעה מרכזיים בשוקי ההון הגלובאליים**

**האג"ח הממשלתיות בעולם:**

בארה"ב בלטו בשנת 2014 לחיוב אג"ח ממשלתיות במח"מ ארוך. מדד אג"ח 10-7 שנים עלה ב-8.8% והתשואה על אג"ח ל-10 שנים ירדה מ-3.03% ל-2.17%. מדד האג"ח הממשלתיות של המדינות המפותחות עלה בשנת 2014 בשיעור מתון של-0.1% בעיקר כתוצאה מהתחזקות הדולר מול האירו. מדד האג"ח הממשלתיות של המדינות המתפתחות, נקוב בדולר, עלה בשיעור של 9.2%.

**האג"ח הקונצרניות בעולם:**

מדד אג"ח קונצרני גלובאלי בדירוג השקעה ומח"מ 6.5 שנים עלה ב-2.3% במונחים דולריים ונסחר בסוף השנה בתשואה של 2.2% לעומת תשואה של 2.6% בסוף 2013. מדד אג"ח קונצרני גלובאלי בדירוג HY במח"מ 4.2 שנים ירד ב-0.3% במונחים דולרים, ונסחר בדצמ' 2014 בתשואה של 6.5% לעומת 5.6% בסוף 2013.

הגורמים המשפיעים ביותר על שוקי האג"ח היו מצד אחד ירידת תשואות הממשלתיות ברוב העולם ומצד שני עליית מרווחי האשראי במחצית השנייה של השנה.

**שוקי המניות בעולם:**

בסיכום שנת 2014, רשמו רוב המדדים המובילים בעולם מגמה חיובית, ברובם מתונה. בלטו לטובה מדדי ה - S&P500 שרשם תשואה של 11.4% והניקיי היפני שעלה ב-7.1%. באירופה מדד היורו סטוקס עלה ב-1.2% ובסה"כ מדד השווקים המפותחים של MSCIעלה ב-2.9%. עיקר ההשפעה החיובית הגיעה מהמשך הירידה בסביבת התשואות, שאפשרה את המשך פתיחת המכפילים.

בשווקים המתפתחים רשמו רוב מדדי המניות ביצועים שלילים. מדד המניות הסיני בהונג-קונג, ה Hang-Seng, עלה ב-1.3% אך לעומתו מדד המניות הברזילאי (Bovespa) ירד ב-2.9%, על רקע בחירות מאכזבות, ומדד RTS לשוק הרוסי ירד ב-8.6%, על רקע הפלישה לאוקראינה. בסה"כ, מדד MSCI לשווקים המתפתחים ירד ב-5%. עיקר ההשפעה השלילית על השווקים המתפתחים הגיעה מהאטה בקצבי הצמיחה.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 23 בפברואר 2015 בלטו בהשפעתם על השווקים הקדמת הבחירות ביוון וניצחונה של מפלגת שמאל עם דרישות להקלה בתנאי החילוץ, מה שגרר חשש ליציבותו של האיחוד האירופאי. לאחר משא ומתן אגרסיבי יוון התקפלה באופן זמני והסכימה לחזור למתווה דרישות הצנע. בנוסף, הכרזה של שוויץ על נסיגה מהבטחתה להגן על רצפה לשער החליפין, המשך ירידת מחיר הנפט והתדרדרות בנתונים הכלכליים בעולם.

## 7. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של COSO- COMMITTEE OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

### בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

### בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

| 12 במרס, 2015 | | |
|---|---|---|
| תאריך אישור הדוח | בני שיזף<br>יו"ר הדירקטוריון | עמוס לוזון<br>מנכ"ל |

## 8. . דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ** (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של ה"חברה המנהלת" לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת ה"חברה המנהלת" בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של **COSO** -Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 12 במרס, 2015 | | | |
| תאריך אישור הדוח | בני שיזף<br>יו"ר הדירקטוריון | עמוס לוזון<br>מנכ"ל | יוסי וקסלבאום<br>מנהל הכספים |

Building a better working world

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. +972-3-6232777
פקס +972-3-5620479
ey.com

# דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות ותיקות בע"מ - חברה מנהלת בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות ותיקות בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ולכל אחת משלוש השנים שאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014, והדוח שלנו, מיום 12 במרס, 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בבאור 12, באשר לחוזר גופים מוסדיים 2012-9-16 בעניין טיוב נתונים.

תל-אביב,
12 במרס, 2015

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

Building a better working world

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. +972-3-6232777
פקס +972-3-5620479
ey.com

# דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של
# קרן פנסיה יסוד עמית – קרן פנסיה ותיקה
# המנוהלת על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ
# בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה יסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה המנוהלת על ידי הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר, 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון משרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה- 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה ( כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964 (להלן- התקנות). בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון משרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים ( קופות גמל) התשס"ה- 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה ( כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד- 1964 (להלן- התקנות), ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים והדוח שלנו, מיום 12 במרס, 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בבאור 12 ה', בקשר עם הגרעון האקטוארי והשימוש העתידי בכרית הביטחון שבמסגרתו לא הופעל מנגנון האיזון.

תל-אביב,
12 במרס, 2015

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון